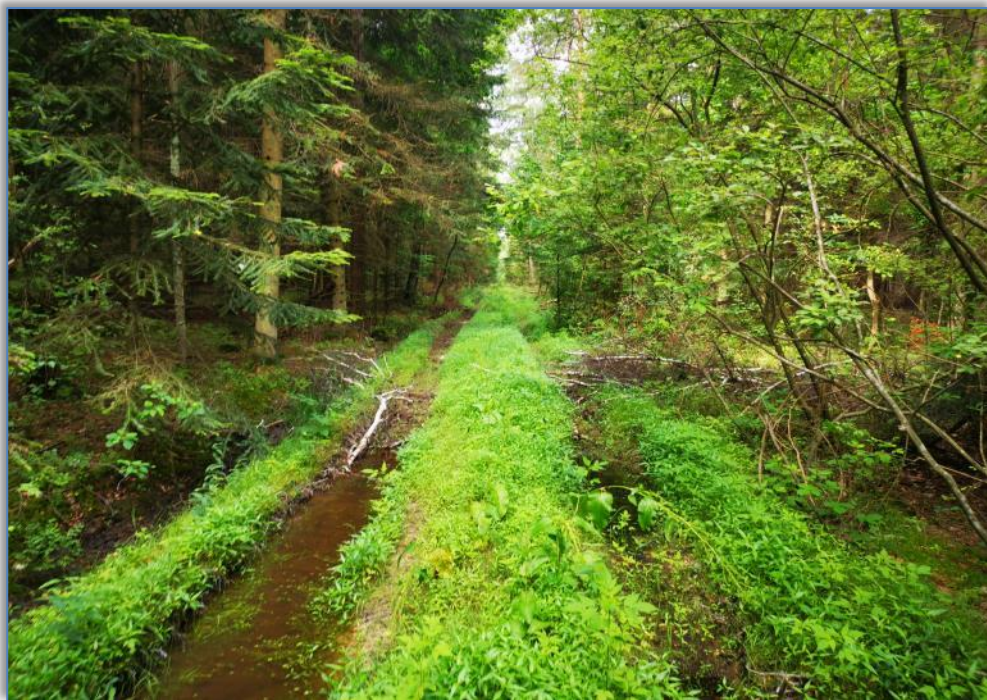

**Waloryzacja przyrodnicza terenu inwestycji „Budowa drogi leśnej
nr 29 wg Docelowej Sieci Dróg
(nr II-I) w leśnictwie Lipie i Majówka, obrębu leśnego
Starachowice” wraz z oceną oddziaływania na środowisko**

**Komag Consulting
Sylvia Kowalcze-Magiera**

ul. Rycerska 7/6
67-200 Głogów

e-mail: biuro@komagconsulting.pl
tel.: +48 667 369 875

Spis treści

1. Wstęp.....	3
1.1. Przedmiot inwestycji	3
1.2. Obszar badań	6
1.3. Cel opracowania	6
2. Uwarunkowania przyrodnicze planowanej inwestycji z uwzględnieniem form ochrony przyrody...	6
3. Podstawa merytoryczna.....	8
3.1. Akty prawne:	8
3.2. Literatura przedmiotu	9
3.3. Uwarunkowania wynikające z odległości od obszarów przyrodniczo cennych	10
3.4. Uwarunkowania lokalne	14
4. Ocena potencjalnego wpływu planowanej inwestycji na siedliska przyrodnicze.	19
5. Ocena potencjalnego wpływu planowanej inwestycji na faunę obszaru	20
6. Propozycja środków minimalizujących negatywne oddziaływanie inwestycji na faunę obszaru ..	21
7. Propozycja środków minimalizujących negatywne oddziaływanie inwestycji na florę obszaru ...	22
8. Podsumowanie.....	22

1. WSTĘP

1.1. PRZEDMIOT INWESTYCJI

Planowana do budowy droga znajduje się na terenie obrębu leśnego Starachowice, Leśnictw Lipie i Majówka. Planowana inwestycja przebiega linią oddziałową pomiędzy oddziałami 132/145, 132/146 w leśnictwie Lipie oraz linią oddziałową pomiędzy oddziałami 133/147, 134/148, 135/149, 136 oraz przez oddział 150 w leśnictwie Majówka.

Łączy się od strony wschodniej z drogą powiatową nr 0907T relacji Starachowice — Lipie, od strony zachodniej łączy się z drogą gminną ul Batalionów Chłopskich w Starachowicach.

Po wybudowaniu projektowana droga będzie pełnić funkcję głównej drogi leśnej.

Inwestycja jest uwzględniona w Docelowej Sieci Dróg i Planie budownictwa drogowego RDLP w Radomiu, a tym samym jest uwzględniona w Planie Urządzania Lasu Nadleśnictwa Starachowice na lata 2016 – 2025.

Planowana inwestycja obejmuje budowę drogi leśnej głównej o nawierzchni z kruszyw naturalnych łamanych, na terenie obrębu leśnego Starachowice w leśnictwach Lipie i Majówka o długości 3,353 km. W ramach zadania w/w projektowana droga zostanie dostosowana do nośności umożliwiającej wywóz drewna samochodami wysokotonażowymi i będzie spełniać kryteria określone dla dróg przeciwpożarowych.

Główne ustalenia projektowe:

- Szerokość drogi - 3,5m z poszerzeniami do 6,5m, zlokalizowanymi w odstępach nieprzekraczających 300m, lecz zapewniających wzajemną widoczność samochodów znajdujących się na sąsiednich mijankach.

- Szerokość poboczy utwardzonych kruszywem niesortowanym o szerokości 75cm oraz opaski gruntowej szerokości 25cm.

- Obustronne rowy trapezowe o szerokości dna równym 40cm i skarpach nachylonych do terenu w stosunku 1:1,5.

- Przy drodze zlokalizowane zostaną dwie składnice przyzrębowe o wymiarach 40m x 21,5m, zakończonych skosem w stosunku 1:1. Ponadto projektuje się jedną składnicę w rozwidleniu dróg o kształcie zbliżonym do trójkąta i wymiarach boków 62,3m * 42,4m.

- Budowa 7 zjazdów długich na drogi oddziałowe, których krawędzie na przecięciu z krawędzią drogi są wyokrąglone promieniem kołowym $R=11m$ o nawierzchni utwardzonej, wykonanej z kruszywa łamanego.

- Budowa 20 zjazdów krótkich o długości min. 12m, lecz nie mniejszej niż do końca wyokrąglenia krawędzi, których krawędzie na przecięciu z krawędzią drogi wyokrąglone są łukiem kołowym o promieniu $R=11m$ na teren istniejących dróg leśnych, bądź na linie oddziałowe lub szlaki zrywkowe. Nawierzchnia zjazdów gruntowa ulepszona kruszywem łamanym.

- Budowa miejsca postojowego dla samochodów osobowych przy zjeździe z drogi powiatowej w miejscowości Lipie.

- Budowę obustronnych rowów przydrożnych zapewniających prawidłowe odwodnienie konstrukcji drogi.

- Woda z rowów odprowadzona zostanie na teren przyległy, teren lasu poprzez projektowane rowy odpływowe. Dodatkowo w celu zagospodarowania wody opadowej na własnej działce projektuje się budowę zbiornika chłonna odparowującego o wymiarach dna 35m*35m* - powierzchni dna równej ~1203m² i rzędnej dna równej 250,2 m n.p.m.

- Skarpy i dno rowu nieumocnione. Skarpy nachylone do powierzchni terenu w stosunku 1:3.

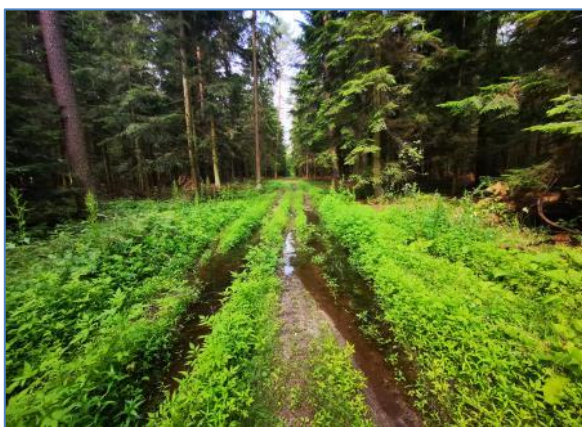
- W celu zapewnienia ciągłości rowów na zjazdach projektuje się przykrycie rowów pod zjazdami przepustami rurowymi w kształcie koła o średnicy 400mm wykonanymi z rur PEHD.

- Budowa 11 przepustów PEHD średnicy 600mm kołowych umieszczonych pod koroną drogi.

W chwili obecnej droga leśna stanowi drogę gruntową (linię oddziałową) w większości przejezdną (odcinki nieprzejezdne w oddziałach 146, 147, 148, 149) o szerokości 4-8m, bez poboczy, okopaną rowami obustronnymi na dwóch odcinkach o łącznej długości 600 m (oddz. 146, 147). Stan drogi jest zły, fragmentarycznie nieprzejezdny dla samochodów ciężarowych i straży pożarnej. Obecny stan drogi nie spełnia kryteriów dotyczących dróg leśnych i dróg leśnych przeciwpożarowych

Widok drogi planowanej pod inwestycję

Widok drogi planowanej pod inwestycję

Widok drogi planowanej pod inwestycję

1.2. OBSZAR BADAŃ

Pod względem fizjograficznym obszar przedmiotowej inwestycji należy do prowincji – Wyżyny Polskie, podprowincji – Wyżyna Małopolska, makroregionu – Wyżyna Kielecka, mezoregion – Przedgórze Łżeczkie (342.33)¹

1.3. CEL OPRACOWANIA

Celem niniejszej opinii jest analiza potencjalnego wpływu inwestycji na środowisko danego terenu.

2. UWARUNKOWANIA PRZYRODNICZE PLANOWANEJ INWESTYCJI Z UWZGLĘDNIENIEM FORM OCHRONY PRZYRODY

W opracowaniu niniejszym wzięto pod uwagę obecność i sąsiedztwo wszystkich form ochrony przyrody na które może mieć wpływ przedmiotowa inwestycja (w szczególności obszarów Natura 2000).

Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody² (Dz. U. z 2004 r. Nr 92, poz. 880 z dnia 30 kwietnia 2004 r. z późn. zm.) wymienia następujące formy ochrony przyrody (Rozdział 2, Art. 6. 1.):

- parki narodowe;
- rezerваты przyrody;
- parki krajobrazowe;

¹ Kondracki J. Geografia regionalna Polski Warszawa 2002

² Niniejsza ustawa dokonuje w zakresie swojej regulacji wdrożenia następujących dyrektyw Wspólnot Europejskich:

- dyrektywy Parlamentu Europejskiego i rady 2009/147/WE z dnia 30 listopada 2009 r. w sprawie ochrony dzikiego ptactwa (wersja ujednolicona).
- dyrektywy Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory (Dz. Urz. WE L 206 z 22.07.1992, str. 7, z późn. zm.; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 15, t. 2, str. 102, z późn. zm.),
- dyrektywy Rady 1999/22/WE z dnia 29 marca 1999 r. dotyczącej trzymania dzikich zwierząt w ogrodach zoologicznych (Dz. Urz. WE L 94 z 09.04.1999, str. 24; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 15, t. 4, str. 140).

- obszary chronionego krajobrazu;
- obszary Natura 2000;
- pomniki przyrody;
- stanowiska dokumentacyjne;
- użytki ekologiczne;
- zespoły przyrodniczo-krajobrazowe;
- ochrona gatunkowa roślin, zwierząt i grzybów.

Pod uwagę wzięto także sieć ECONET (wg. Lito *et al.* 1995).

Europejska Sieć Ekologiczna ECONET składa się z następujących elementów:

- obszarów węzłowych (w obrębie których wyróżniamy tzw. biocentra i strefy buforowe)
- korytarzy ekologicznych;

Obszary węzłowe. Obszary węzłowe odznaczają dużą różnorodność gatunkową oraz różnorodność form krajobrazowych i siedliskowych. Są one także ważnymi ostojami dla gatunków rodzimych i wędrownych, w tym zwłaszcza rzadkich i zagrożonych wyginięciem. W obrębie obszarów węzłowych wyróżniono biocentra, które stanowią obszary nagromadzenia największych walorów przyrodniczych. Otoczone są strefami buforowymi, które mają wyróżniające się walory, ale nie tak wysokie, jak walory biocentrów. Strefy buforowe określają także zasięg przestrzennych powiązań funkcjonalnych, biotycznych i abiotycznych, w całym obszarze węzłowym.

Korytarze ekologiczne. Struktury przestrzenne, które umożliwiają rozprzestrzenianie się gatunków pomiędzy obszarami węzłowymi oraz terenami przylegającymi do nich. Korytarz ekologiczny jest pojęciem względnym, co oznacza, że obszary węzłowe w skali lokalnej (np. ostoje zwierząt, drobne kompleksy leśne) mogą tworzyć korytarze w skali regionalnej (np. wzdłuż dolin rzek, zboczy wzniesień z powtarzającą się mozaiką siedlisk). Korytarze ekologiczne mogą mieć różną postać:

- ciągłych form liniowych wyraźnie wyodrębniających się wśród terenów otaczających pod względem struktury przyrodniczej, o znacznie mniejszej intensywności użytkowania i gospodarowania;
- obszarów układających się w pasma łączące poszczególne obszary węzłowe i wskazujące na główne kierunki ich połączeń;

- korytarzy typu „*stepping stones*”, które nie mają ciągłości strukturalnej, ale zachowują ciągłość funkcjonalną, np. ostoje ptaków wędrownych.

Według mapy przebiegu korytarzy ekologicznych w Polsce opracowanej przez Zakład Badania Ssaków PAN w Białowieży (obecnie Instytut Biologii Ssaków) pod kierownictwem prof. dr. hab. Włodzimierza Jędrzejewskiego, planowana inwestycja znajduje się ok. 9,1 km od granic korytarza ekologicznego Dolina Ożanki (kod GKPdC-3A wg etapu I – 2005 r.) oraz w granicach korytarza ekologicznego Lasy Starachowickie i Siekierzyńskie (GKPdC-5B wg etapu II – 2012 r.)

Podkreślić należy, iż dla niektórych gatunków zwierząt, dla których inwestycje drogowe stanowią zagrożenie (np. nietoperzy), korytarzami ekologicznymi mogą być formy, nieujęte w strukturach sieci ECONET. Nietoperze przemieszczają się także wzdłuż niewielkich linearnych elementów krajobrazu takich jak: śródpolne zakrzaczenia czy napowietrzne linie telefoniczne (Limpens & Kapteyn, 1991).

3. PODSTAWA MERYTORYCZNA

Podstawę merytoryczną oceny stanowiła lustracja terenowa oraz analiza literatury przedmiotu.

3.1. AKTY PRAWNE

Dyrektywa 2004/35/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 21 kwietnia 2004 r. w sprawie odpowiedzialności za środowisko w odniesieniu do zapobiegania i zaradzania szkodom wyrządzonym środowisku naturalnemu.

Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i rady 2009/147/WE z dnia 30 listopada 2009 r. w sprawie ochrony dzikiego ptactwa (wersja ujednolicona).

- Dyrektywa Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory (Dz. Urz. WE L 206 z 22.07.1992, str. 7, z późn. zm.; Dz. Urz. UE Polskie wyd. specjalne, rozdz. 15, t. 2, str. 102, z późn. zm.).
- Rozporządzenie Ministra Klimatu z dnia 18 grudnia 2019 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (Dz.U. 2020 poz. 26).
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej roślin (Dz. U. 2014 poz. 1409).
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej grzybów (Dz. U. 2014 poz. 1408).
- Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. 2019 poz. 1839).
- Ustawa z dnia 13 kwietnia 2007 r. o zapobieganiu szkodom w środowisku i ich naprawie (Dz. U. Nr. 75 poz. 493 z późn. zm. Dz. U. z 2014 r. poz. 1789, Dz. U. z 2015 r. poz. 277, z 2020 r. poz. 2187).
- Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. Nr 92 poz. 880 z późn. zm. Dz. U. z 2013 r. poz. 627, 628, 842, Dz. U. z 2014 r. poz. 805, 850, 1101, 1863, Dz. U. z 2015 r. poz. 222, 774, 1045, 1651, Dz. U. z 2016 r. poz. 2134, z późn. zm., Dz. U. z 2018 r. poz. 1614 z późn. zm., Dz. U. z 2020 r. poz. 55, 471, 1378, Dz. U. z 2022 r. poz. 916).

3.2. LITERATURA PRZEDMIOTU

- Assesment of plants and projects significantly affecting Natura 2000 sites. 2001. European Commision DG Environment. 76 s.
- Bohatkiewicz J. (red.) 2008. „Natura 2000 w ocenach oddziaływania przedsięwzięć na środowisko” .
- BULiGL Radom, 2014 - Opracowanie fitosocjologiczne dla obszaru Natura 2000 "Uroczyska Lasów Starachowickich".
- Engel J. (red.) 2009. „Natura 2000 w ocenach oddziaływania przedsięwzięć na środowisko”. Ministerstwo Środowiska, Warszawa: 78s.
- Limpens H.J.G.A., Kapteyn K. 1991. Bats, their behaviour and linear landscape elements. *Myotis*, 29: 39-48.

- Kondracki J. Geografia regionalna Polski Warszawa 2002.
- Liro A., Głowacka I., Jakubowski W., Kaftan J., Matuszkiewicz. J., Szacki J. 1995. Koncepcja krajowej sieci ekologicznej ECONET – Polska. Fundacja IUCN Poland.
- Matuszkiewicz W., 2001 — Przewodnik do oznaczania zbiorowisk roślinnych Polski. PWN,
- Murakowski S. (red.) 2011. Prognoza oddziaływania na środowisko dla Programu Budowy Dróg Krajowych na lata 2014 – 2023. GDDKiA: 482s. + załączniki.
- Plan Urządzania Lasu dla Nadleśnictwa Starachowice na lata 2016-2025.
- Program ochrony przyrody dla Nadleśnictwa Starachowice na lata 2016-2025.
- Raszka B., Krajewski P., Kalbarczyk R., Kalbarczyk E., Kasprzak K. 2015. Parki Krajobrazowe w Polsce. Wyd. Dragon, Bielsko-Biała.
- Witkowska-Żuk L., 2013, Rośliny leśne Wyd. MULTICO.
- Zalewska H., Pilot M., Górny M., Kurek R.T., Ślusarczyk R. Projekt korytarzy ekologicznych łączących Europejską Sieć Natura 2000 w Polsce. Zakład Badania Ssaków PAN, Białowieża 2011.
- SDF PLH260038, 03-2022, Uroczyska Lasów Starachowickich.

3.3. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z ODLEGŁOŚCI OD OBSZARÓW PRZYRODNICZO CENNYCH

Projektowana inwestycja leży w granicach obszarów chronionego krajobrazu: Sieradowicki obszar chronionego krajobrazu oraz Dolina Kamiennej. Teren zakwalifikowany jako obszar chronionego krajobrazu jest to forma ochrony przyrody, o niewielkich rygorach ochronności.

Ponadto przy granicy projektowanej drogi znajduje się specjalny obszar ochrony Natura 2000 PLH260038 Uroczyska Lasów Starachowickich (Tabela 1.) Obszary Natura 2000 są obszarami ochrony określonych typów siedlisk przyrodniczych oraz gatunków, tj. tylko te gatunki i siedliska są przedmiotami ochrony. Obszar Natura 2000 nie jest obszarem chronionym, lecz jest obszarem ochrony. Działalność gospodarcza, rolnicza, czy też turystyczna na wyznaczonych obszarach Natura 2000 jest dopuszczalna. Podstawowym warunkiem, jaki musi spełniać planowana inwestycja, działalność jest brak znaczącego negatywnego wpływu na

siedliska przyrodnicze oraz gatunki zwierząt i roślin, do ochrony których została utworzona Europejska Sieć Ekologiczna.

Została wykonana analiza odległości obszarów chronionych w promieniu do 20 km od przedmiotowej inwestycji (Tabela nr 1).

Tabela 1. Analiza odległości obszarów chronionych w promieniu do 20 km od przedmiotowej inwestycji.

Obszar cenny przyrodniczo	Odległość od inwestycji	Wpływ inwestycji na obszar
Rezerваты		
Rosochacz	3,30	brak
Skały pod Adamowem	5,14	brak
Wykus	8,22	brak
Skały w Krynkach	8,46	brak
Góra Sieradowska	11,30	brak
Piotrowe Pole	13,34	brak
Dąbrowa Polańska	13,83	brak
Kamień Michniowski	16,28	brak
Parki krajobrazowe		
Sieradowicki Park Krajobrazowy	3,71	brak
Suchedniowsko-Oblęgorski Park Krajobrazowy	17,13	brak
Parki narodowe		
Świątokrzyski Park Narodowy	15,63	brak
Obszary chronionego krajobrazu		
Sieradowicki Obszar Chronionego Krajobrazu	w obszarze	brak
Dolina Kamiennej	w obszarze	brak
Iłża-Makowiec	6,16	brak
Lasy Przysusko-Szydłowieckie	9,90	brak
Suchedniowsko-Oblęgorski	16,04	brak
Jeleniowski Obszar Chronionego Krajobrazu	17,06	brak
Podkielecki Obszar Chronionego Krajobrazu	18,42	brak
Konecko-Łopuszniański	19,58	brak
Zespoły przyrodniczo-krajobrazowe		
Brak obszarów	-	brak
Natura 2000 Obszary specjalnej ochrony ptasiej		

Obszar cenny przyrodniczo	Odległość od inwestycji	Wpływ inwestycji na obszar
Brak obszarów	-	brak
Natura 2000 Specjalne obszary ochrony siedliskowe		
Uroczyska Lasów Starachowickich PLH260038	w obszarze	brak
Ostoja Sieradowicka PLH260031	4,40	brak
Wzgórza Kunowskie PLH260039	7,91	brak
Pakośław PLH140015	13,03	brak
Lasy Skarżyskie PLH260011	16,19	brak
Lasy Suchedniowskie PLH260010	17,28	brak
Łysogóry PLH260002	17,74	brak

Uroczyska Lasów Starachowickich PLH260038

Teren obszaru zajmują w większości lasy iglaste. Niewielką część obszaru pokrywają lasy mieszane, a śladowo łąki, zarośla i siedliska rolnicze. Uroczyska Lasów Starachowickich są częścią rozległego kompleksu leśnego na Przedgórzu Ilżeckim, tzw. Puszczy Ilżeckiej i zlokalizowany jest w jej północno-wschodniej części. Teren posiada liczne strumienie i obejmuje także obszar źródliskowy rzeki Małaszyńiec. W granicach obszaru dominują siedliska borowe z sosną oraz domieszką jodły, dęba, modrzewia i buka. W runie występuje wiele gatunków chronionych, rzadkich i zagrożonych. Uroczyska Lasów Starachowickich zabezpieczają duże kompleksy jodłowego boru świętokrzyskiego, uznawanego za zbiorowisko endemiczne Polski, występujące jedynie w Górach Świętokrzyskich i na Roztoczu. Ponadto znajdują się tutaj rozległe płaty grądów. Mimo, iż ostoja ta położona jest na przedpolu Gór Świętokrzyskich, występuje tutaj wiele gatunków górskich reprezentujących typ siedliska przyrodniczego 6430 ziołorośla górskie (*Adenostylion alliariae*) i ziołorośla nadrzeczne (*Convolvuletalia sepium*), które może być lokalnie reprezentowane w obszarze przez okrajkowe zbiorowiska ziół i pnączy występujące wzdłuż cieków wodnych (klasa *Galio-Urticenea*). W granicach obszaru znajduje się także rezerwat przyrody Rosochacz.

Sieradowicki Obszar Chronionego Krajobrazu

Przedmiotowa inwestycja zlokalizowana jest na terenie tego obszaru. Obszar zajmuje powierzchnię 15893 ha. Według Centralnego Rejestru Form Ochrony Przyrody³ Sieradowicki

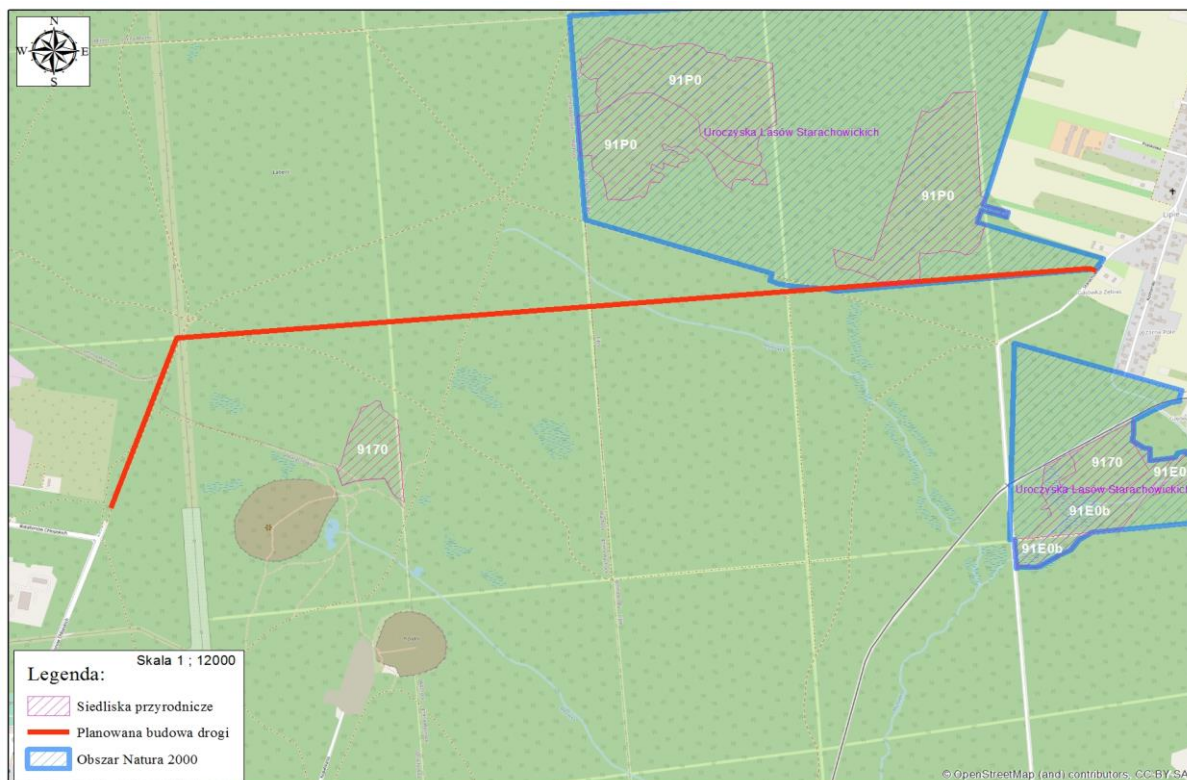
³ <http://crfop.gdos.gov.pl/CRFOP/widok/viewobszarchronionegokrajobrazu.jsf?fop=PL.ZIPOP.1393.OCHK.127>

Obszar Chronionego Krajobrazu stanowi otulinę Sieradowickiego Parku Krajobrazowego i są to głównie tereny rolnicze i zurbanizowane. Wśród gruntów rolniczych przeważają użytki rolne, które stanowią 79% powierzchni. Lasy zajmują tylko 10,5% obszaru otuliny. Tereny leśne charakteryzują się jednak znacznym zróżnicowaniem siedlisk, składu gatunkowego drzewostanów oraz ich struktury wiekowej. Osobliwości przyrody żywej chronione są w formie pomników przyrody (11). Obok pomników przyrody ożywionej ustanowiono tu także inne formy ochrony przyrody, którymi są: pomniki przyrody nieożywionej (3), użytki ekologiczne (2) i stanowiska dokumentacyjne (4). Na całym obszarze spotyka się wiele zabytkowych obiektów świadczących o wielkim bogactwie dziedzictwa kulturowego, od czasów prehistorycznych poczynając aż po dzień dzisiejszy.

Obszar Chronionego Krajobrazu Dolina Kamiennej

Przedmiotowa inwestycja zlokalizowana jest na terenie tego obszaru. Obszar zajmuje powierzchnię 72634 ha. Według Centralnego Rejestru Form Ochrony Przyrody⁴ Obszar Chronionego Krajobrazu Dolina Kamiennej obejmuje tereny rozciągające się wzdłuż doliny rzeki Kamiennej i jednego z jej prawobrzeżnych dopływów - Kamionki. Główną osią krajobrazową i gospodarczą jest dolina rzeki Kamiennej, często o charakterze malowniczych przełomów przez garby, kuesty i stoliwa skalne (okolice Krynek, Kunowa, Ćmielowa, Bałtowa). Zachowało się tutaj bardzo wiele wartości przyrodniczych, krajobrazowych i kulturowych, decydujących o atrakcyjności tych terenów i dużym znaczeniu także ekologicznym. Szczególnie atrakcyjna jest tutaj szata roślinna, zróżnicowana i bogata ze względu na bardzo urozmaicone siedliska uwarunkowane zmiennym podłożem skalnym i glebowym, rzeźbą terenu, stosunkami wodnymi, a także silnym wpływem działalności człowieka. Na większości terenów zbudowanych z piaskowcowo-ilastych skał pokrytych piaszczysto-gliniastymi osadami pleistocenijskimi przeważają siedliska oligotroficzne zajęte przez bory mieszane i świeże bory sosnowe tworzące duże kompleksy tzw. Lasów Łżeckich, na pograniczu województw świętokrzyskiego i mazowieckiego. Pomimo, iż w większości są to drzewostany pochodzenia antropogenicznego, są interesujące florystycznie z uwagi na występowanie wielu bardzo rzadkich chronionych roślin (np. wawrzynek główkowaty, wisienka stepowa, zawilec wielokwiatowy, len złocisty, aster gawędka). Do najbardziej wartościowych osobliwości florystycznych należą murawy i zarośla kserotermiczne z takimi osobliwościami jak np. stepowa ostnica Jana.

⁴ <http://crfop.gdos.gov.pl/CRFOP/widok/viewobszarchronionegokrajobrazu.jsf?fop=PL.ZIPOP.1393.OCHK.133>

Mapa 1. Okolice przedmiotowej inwestycji

Siedliska z załącznika I DS występujące przy przedmiotowej inwestycji (patrz Mapa 1)

- 91P0 – Jodłowy bór świętokrzyski
- 9170 - Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny
- 91E0 Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe

3.4. UWARUNKOWANIA LOKALNE

Do uwarunkowań lokalnych zaliczono atrakcyjność siedliskową obszaru planowanej inwestycji wraz z terenami przyległymi oraz skład fauny dotychczas stwierdzanej. Przeanalizowano program ochrony przyrody dla Nadleśnictwa Starachowice oraz dostępne materiały dla obszaru Natura 2000 Uroczyska Lasów Starachowickich PLH260038. Elementy te przeanalizowano pod kątem zakresu planowanych prac. Na podstawie analizy zebranych materiałów oraz własnych obserwacji (Komag Consulting – dane niepublikowane) istnieje możliwość występowania w okolicach przedmiotowej inwestycji (bufor 10 km od przedmiotowej inwestycji) siedlisk i gatunków wymienionych w załączniku I, II, IV, V Dyrektywy Rady 92/43/EWG (tzw. Dyrektywy Siedliskowej) oraz gatunków ptaków wymienionych w Załączniku I Dyrektywy Rady 2009/147/WE z 30 listopada 2009, a także

gatunków zwierząt chronionych znajdujących się w Rozporządzeniu Ministra Klimatu z dnia 18 grudnia 2019 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (Dz. U. 2020 poz. 26).

Bezkręgowce

Gatunek	Występowanie w obrębie Starachowice	Ochrona gatunkowa	Dyrektywa Siedliskowa
biegacz gładki <i>Carabus glabratus</i>	częsty	OC	-
biegacz skórzasty <i>Carabus coriaceus</i>	częsty	OC	-
biegacz pomarszczony <i>Bombus lapidarius</i>	częsty	OC	-
biegacz zielonozłoty <i>Carabus auronitens</i>	częsty	OC	
jelonek rogacz <i>Lucanus cervus</i>	rzadki	OŚx	Załącznik II
kozioróg dębosz <i>Cerambyx cerdo</i>	rzadki	OŚx	Załącznik II
tęczniki <i>Calosoma sp.</i>	częsty	OC	-
trzmiele <i>Bambus sp.</i>	częsty	OC	-
czerwończyk nieparek <i>Lycaena dispar</i>	tereny nieleśne, bardzo rzadki	OŚ	Załącznik II,IV
pasyn lucylla (wołowiczek) <i>Neptis rivularis</i>	tereny nieleśne, bardzo rzadki	OC	

OCP- gatunki objęte ochroną częściową, które mogą być pozyskiwane, OC –ochrona częściowa, x – wymaga ochrony czynnej, OŚ – ochrona ścisła

Herpetofauna

Gatunek	Występowanie w obrębie Starachowice	Ochrona gatunkowa	Dyrektywa Siedliskowa
ropucha szara <i>Bufo bufo</i>	rzadki	OC	Załącznik IV
kumak nizinny <i>Bombina bombina</i>	koleiny na drogach leśnych w których zbierają się kałuże, małe bezrybne oczka, rzadki	OŚx	Załącznik II,IV
traszka grzebieniasta <i>Triturus cristatus</i>	rzadki	OŚx	Załącznik II,IV
traszka zwyczajna <i>Lissotriton vulgaris</i>	rzadki	OC	-
ropucha zielona <i>Bufo viridis</i>	rzadki	OŚ	Załącznik IV
żaba moczarowa <i>Rana arvalis</i>	częsty	OŚ	Załącznik IV

żaba trawna <i>Rana temporaria</i>	częsty	OC	Załącznik V
kompleks żab zielonych <i>Rana esculenta complex</i>	częsty	OC	Załącznik V
jaszczurka zwinka <i>Lacerta agilis</i>	częsty	OC	Załącznik IV
jaszczurka żyworodna <i>Lacerta vivipara</i>	częsty	OC	Załącznik IV
zaskroniec zwyczajny <i>Natrix natrix</i>	częsty	OC	Załącznik IV
padalec <i>Anguis fragilis</i>	rzadki	OC	Załącznik IV
żmija zygzakowata <i>Vipera berus</i>	częsty	OC	Załącznik IV

OC –ochrona częściowa, x – wymaga ochrony czynnej, OŚ – ochrona ścisła

Teriofauna

Gatunek	Występowanie w obróbie Starachowice	Ochrona gatunkowa	Dyrektywa Siedliskowa
borowiec wielki <i>Nyctalus noctula</i>	rzadki	OŚ x	Załącznik IV
bóbr europejski <i>Castor fiber</i>	liczny	OC	Załącznik II
gacek brunatny <i>Plecotus auritus</i>	rzadki	OCx	Załącznik IV
gronostaj <i>Mustela erminea</i>	rzadki	OC	-
jeż wschodni <i>Erinaceus concolor</i>	częsty	OC	-
kret <i>Talpa europaea</i>	częsty	OC	-
karlik malutki <i>Pipistrellus pipistrellus</i>	rzadki	OŚ x	Załącznik IV
karlik większy <i>Pipistrellus nathusii</i>	liczny	OŚx	Załącznik IV
mopek <i>Barbastella barbastellus</i>	rzadki	OŚx	Załącznik II, IV
mroczek późny <i>Eptesicus serotinus</i>	liczny	OŚx	Załącznik IV
nocek duży <i>Myotis myotis</i>	, rzadki	OŚx	Załącznik II, IV
nocek rudy <i>Myotis daubentonii</i>	liczny	OŚ x	Załącznik IV
popielica Glis,glis	rzadki	OC	-

Gatunek	Występowanie w obrębie Starachowice	Ochrona gatunkowa	Dyrektywa Siedliskowa
wiewiórka <i>Sciurus vulgaris</i>	liczny	OC	-
wydra <i>Lutra lutra</i>	liczny	OC	Załącznik II
ryjówka aksamitna <i>Sorex araneus</i>	liczny	OC	-
ryjówka mała <i>Sorex minutus</i>	rzadki	OC	-
wilk <i>Canis lupus</i>	rzadki	OŚx	Załącznik II

OC – ochrona częściowa; OŚ – ochrona ścisła; x – wymaga ochrony czynnej

Ornitofauna

Gatunek	Występowanie w obrębie Starachowice	Ochrona gatunkowa	Dyrektywa ptasia
bocian czarny <i>Ciconia nigra</i>	L, P	OŚx	Załącznik I
czarnogłówek <i>Poecile montanus</i>	L, P, Z	OŚ	-
dzięcioł czarny <i>Dryocopus martius</i>	L, Z	OŚx	-
dzięcioł duży <i>Dendrocopos major</i>	L, Z	OŚ	-
dzięcioł średni <i>Dendrocopos medius</i>	L, Z	OŚx	Załącznik I
dzięcioł zielony <i>Buteo buteo</i>	L, Z	OŚx	-
dzięcioł zielonosiwy <i>Picus canus</i>	L	OŚx	Załącznik I
gajówka <i>Sylvia borin</i>	L	OŚ	-
gąsiorek <i>Lanius collurio</i>	L, P	OŚ	Załącznik I
jarzębka <i>Sylvia nisoria</i>	L	OŚ	Załącznik I
kowalik <i>Sitta europaea</i>	L, Z	OŚ	-
kukułka <i>Cuculus canorus</i>	L	OŚ	-
kulczyk <i>Serinus serinus</i>	L, P	OŚ	-
krętogłów <i>Jynx torquilla</i>	L, P	OŚ	-
krogulec <i>Accipiter nisus</i>	L, P, Z	OŚ	-
kruk <i>Corvus corax</i>	L, P, Z	OC	-
kwiczoł <i>Turdus pilaris</i>	L, P, Z	OŚ	-

Gatunek	Występowanie w obrębie Starachowice	Ochrona gatunkowa	Dyrektywa ptasia
lelek <i>Caprimulgus europaeus</i>	L	OŚ	Załącznik I
lerka <i>Lullula arborea</i>	L	OŚ	Załącznik I
makolągwa <i>Carduelis cannabina</i>	L, P, Z	OŚ	-
modraszka <i>Cyanistes caeruleus</i>	L, P, Z	OŚ	-
mucholówka szara <i>Muscicapa striata</i>	L, P	OŚ	-
mucholówka żałobna <i>Ficedula hypoleuca</i>	L, P	OŚ	-
mysikrólik <i>Regulus regulus</i>	L, P, Z	OŚ	-
myszołów zwyczajny <i>Buteo buteo</i>	L, P, Z	OŚx	-
orlik krzykliwy <i>Aquila pomarina</i>	L, P	OŚx	Załącznik I
orzechówka <i>Nucifraga caryocatactes</i>	L	OŚ	-
pełzacz leśny <i>Certhia familiaris</i>	L, Z	OŚ	-
paszkot <i>Turdus viscivorus</i>	L, P, Z	OŚ	-
pierwiosnek <i>Phylloscopus collybita</i>	L, P	OŚ	-
pokrzywnica <i>Prunella modularis</i>	L, P	OŚ	-
pustułka <i>Falco tinnunculus</i>	L, P, Z	OŚx	-
puszczyk <i>Strix aluco</i>	L, Z	OŚ	-
pleszka <i>Phoenicurus phoenicurus</i>	L, P	OŚ	-
rudzik <i>Erithacus rubicola</i>	L, P	OŚ	-
sosnówka <i>Parus ater</i>	L, P, Z	OŚ	-
sójka <i>Garrulus glandarius</i>	L, P, Z	OŚ	-
sóweczka <i>Glaucidium passerinum</i>	L, P	OŚx	Załącznik I
sikora uboga <i>Poecile palustris</i>	L, P, Z	OŚ	-
słownik szary <i>Luscinia luscinia</i>	L, P	OŚ	-
słownik rdzawy <i>Luscinia megarhynchos</i>	L, P	OŚ	-
strzyżyk <i>Troglodytes troglodytes</i>	L, P, Z	OŚ	-
śpiewak <i>Turdus philomelos</i>	L, P	OŚ	-
świstunka leśna <i>Phylloscopus sibilatrix</i>	L, P	OŚ	-
Szpak <i>Sturnus vulgaris</i>	L, P, Z	OŚ	-

Gatunek	Występowanie w obrębie Starachowice	Ochrona gatunkowa	Dyrektywa ptasia
trzmiełojad <i>Pernis apivorus</i>	L	OŚ	Załącznik I
trznadel <i>Emberiza citrinella</i>	L, P, Z	OŚ	-
włochatka <i>Aegolius funereus</i>	L, P	OŚx	Załącznik I
wilga <i>Oriolus oriolus</i>	L, P	OŚ	-
wrona <i>Corvus corone</i>	L	OC	-
Zaganiacz <i>Hippolais icterina</i>	L	OŚ	-
Zięba <i>Fringilla coelebs</i>	L, P, Z	OŚ	-
zniczek zwyczajny <i>Regulus ignicapilla</i>	L	OŚ	-
żuraw <i>Grus grus</i>	L, P	OŚx	Załącznik I

OC –ochrona częściowa, x – wymaga ochrony czynnej, OŚ – ochrona ścisła, L - gatunek lęgowy,
P – gatunek przelotny lub migrujący, Z – gatunek zimujący,

Siedliska przyrodnicze

Siedliska przyrodnicze wymienione w załączniku I Dyrektywy Rady 92/43/EWG, występujące w pobliżu przedmiotowej inwestycji (patrz Mapa 1)

- 91P0 - Jodłowy bór świętokrzyski – inwestycja w siedlisku (300 m²)
- 9170 - Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny - ok. 240 m
- 91E0 - Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe - ok. 580 m

4. OCENA POTENCJALNEGO WPLYWU PLANOWANEJ INWESTYCJI NA SIEDLISKA PRZYRODNICZE.

Zgodnie z ustawą z dnia 20 czerwca 1997 r Prawo o Ruchu Drogowym (Dz. U. z 2022 r. poz. 988) droga o nawierzchni z kruszywa łamanego nie jest drogą o nawierzchni twardej, w związku z tym nie można zakwalifikować jej do przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko lub przedsięwzięć mogących potencjalnie oddziaływać na

środowisko w myśl Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 10 września 2019r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. 2019 poz. 1839).

W przypadku przedmiotowej inwestycji nie przewiduje się tego typu problemów. Powierzchnia zajętości przez elementy projektowanej drogi tj. zjazdów na tereny leśne (projektowanych dla ochrony ppoż terenów leśnych (w tym siedlisk cennych) wynosi 300 m² (0,03 ha). Tym samym procent zajętości siedliska przez w/w zjazdy w stosunku do całego siedliska 91P0 - Jodłowy bór świętokrzyski, którego powierzchnia w obszarze Natura 2000 Uroczyska Lasów Starachowickich PLH260038 zgodnie z opracowaniem wynosi 424,52 ha wynosi 0,007 %. Natomiast siedlisko przyrodnicze 9170 - Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny znajduje się ok. 240 m poza planowaną inwestycją, siedlisko przyrodnicze 91E0 - Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe znajduje się ok. 580 m poza planowaną inwestycją. Zakres planowanych robót nie wnosi istotnych zmian do istniejącego zagospodarowania i sposobu wykorzystania terenu objętego wnioskiem. Przedsięwzięcie realizowane będzie w pasie drogowym istniejącej drogi z poszerzeniem w terenie, który ma charakter miejscowy (droga – drzewostan) w związku, z czym nie ma podstaw, aby uznać, że inwestycja może mieć negatywny wpływ na siedliska przyrodnicze.

5. OCENA POTENCJALNEGO WPLYWU PLANOWANEJ INWESTYCJI NA FAUNĘ OBSZARU

Inwestycje liniowe (np. drogi, linie energetyczne, linie kolejowe, gazociągi itp.) mogą prowadzić do fragmentacji siedlisk zwierząt. Tworzą bariery utrudniające lub wręcz uniemożliwiające ich przekraczanie. Sama droga stanowi także barierę trudną do przekroczenia dla niewielkich zwierząt, a zdarza się, że te regularnie, sezonowo migrują na lub z miejsc rozrodu. Behawior taki jest np. typowy dla płazów. W przypadku przedmiotowej inwestycji nie przewiduje się tego typu problemów. Nie będzie znacząco oddziaływać na rzeźbę terenu, szatę roślinną i inne elementy środowiska, takie jak krajobraz, zabytki, przyroda ożywioną i nieożywioną, a także zdrowie i życie ludzi. Nie wystąpi wzrost szkodliwych emisji, w związku, z czym nie ma podstaw, aby uznać, że inwestycja może mieć znacząco negatywny wpływ na cenne, chronione i rzadkie gatunki zwierząt.

6. PROPOZYCJA ŚRODKÓW MINIMALIZUJĄCYCH NEGATYWNE ODDZIAŁYWANIE INWESTYCJI NA FAUNĘ OBSZARU

W czasie badań zauważono rowy melioracyjne oraz niewielkie zagłębienia wodne powstałe w koleinach po przejeździe ciężkiego sprzętu, choć nie zanotowano w nich gatunków płazów podlegających ochronie, poniżej zamieszczono zasady minimalizujące negatywny wpływ inwestycji na herpetofaunę obszaru:

Zalecenia ogólne dotyczące herpetofauny:

- *Prace ziemne należy prowadzić poza okresem masowych migracji płazów, które występują w okresach: marzec – maj oraz od 15 września do 15 października. W przypadku prowadzenia prac w okresie migracji płazów, prowadzić je pod nadzorem przyrodniczym.*
- *Na placu budowy mogą pojawić się kałuże które mogą być zasiedlane przez płazy, należy zastosować tymczasowe ogrodzenia (uniemożliwią one migrację płazów na plac budowy) lub konieczna jest codzienna penetracja kałuż i odławianie płazów (także tych zagrzebanych w dnie).*
- *W przypadku zastosowania pomp – konieczne jest ich zabezpieczenie przed zassaniem zwierząt, (zwykle stosuje się kosze z siatki o oczkach mniejszych niż 5 mm; zastosowanie kosza, którego ściany oddalone są o co najmniej 20 cm od rury ssącej zapobiega uszkodzeniom płazów).*
- *Konieczna jest penetracja osuszanego dna i odławianie pozostałych płazów (także tych zagrzebanych w dnie).*
- *Miejsca wypuszczenia zwierząt nie powinny znajdować się bliżej niż 200-300 metrów od miejsca ich znalezienia – w odpowiednim dla danego gatunku biotopie.*
- *Osuszanie rowów przydrożnych powinno być prowadzone w taki sposób, aby ograniczyć negatywny wpływ na płazy. Prace w otwartych wykopach powinny być prowadzone w możliwie krótkim czasie. Pas robót bezwzględnie powinien być zabezpieczony przed dostępem tych zwierząt, zaś przed odhumusowaniem w pasie budowy drogi należy starannie odłowić osobniki.*

Kałuże powstałe w zagłębieniach przejazdu ciężkich maszyn – potencjalne miejsce występowania płazów

Przedmiotowa inwestycja nie będzie miała negatywnego wpływu na faunę obszaru.

7. PROPOZYCJA ŚRODKÓW MINIMALIZUJĄCYCH NEGATYWNE ODDZIAŁYWANIE INWESTYCJI NA FLORE OBSZARU

W trakcie badań nie stwierdzono stanowisk chronionych gatunków roślin

8. PODSUMOWANIE

Przy uwzględnieniu powyższych uwag, negatywny wpływ inwestycji na środowisko obszaru będzie minimalny lub zerowy.